

**Quæstionum Canonicarum, In Quinque Libros
Decretalium, Tomus ...**

In Librum IV. Decretalium, per viginti, & unum Titulos distributum, De
Sponsalibus, Et Matrimoniis, eorumque impedimentis, ac dispensationibus,

...

Schlüter, Georg

Augustæ Vindelicorum, 1702

Articulus III. Sponsalia de præsentis unius cum pluribus successivè.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73058](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73058)

Uxore, ducant aliam, *mechantur*, quod tamen verum non esset, si dato casu secundum matrimonium *validum* esset. Ratio secundæ partis est, ex *cit. c. Gaudemus*, quia Pagani *constitutionibus Canonis non ardeantur*. Dixi *seclusâ dispensatione divini*, polygamiam, seu pluralitatem Uxorum (consequenter secundum matrimonium constante primo) inter Christianos esse non tantum illicitum, sed etiam irritum, & nullum; quia hoc licitum, ac validum erit, si DEUS dispense, prout potest in lege sua positiva; & factum esse, constat cum Patriarchis, & aliis etiam sanctissimis Viris, qui uno eodemque tempore plures simul Uxores habuerunt, Abraham, Saram, Agar, & Cethauram, *Genes. c. 16. & 25.* Jacob Liam, Rachel, Balam, & Zelpham, *Genes. c. 29. & 30. &c.* de quibus Gonzalez. in *c. 2. b. t. à num. 4.* Dixi. 3. *pluralitatem Uxorum* jure divino illicitam, quoad secundum matrimonium (stante primo) invalidum *seclusâ DEI* dispensatione, quam olim à DEO datam esse, constat ex sacris literis, ut dictum est.

740. Sed quæstio est. 5. *an etiam jure naturali irrita sit polygamia*, seu pluralitas Uxorum simul respectu unius Viri, aut pluralitas maritorum simul unius Uxoris? Resp. pluralitatem Uxorum non esse prohibitam jure naturali *immediato*, quatenus scilicet supponit pro præceptis universalibus, quæ sunt velut prima principia juris naturæ; qualia sunt præcepta, Decalogi, quæ certissimam, ac inviolabilem rectitudinis regulam continent. Nam in hæc nulla cadit dispensatio, ut not. Sanchez. *lib. 7. hic D. 80. n. 7.* at in casum propositum cadit dispensatio, ut dictum est; ergo. Est tamen aliquo modo contra jus naturæ *mediatum*, quatenus hoc explicat conclusiones ex primis universalibus principis deductas. Ex his enim habetur, nasci, non per accidens, sed ex rei natura, causas rixarum, discordiæ, & quæ rectam familiæ gubernationem turbant, præsertim attento nativo feminarum ingenio, vix, sed communiter ægerrimè ferentium consortium alterius in re amata, seu viro suo, ut nimis certum est; eodem modo discurrendum censet Sanchez. *cit. num. 15.* de pluralitate Virorum unius Uxoris; quæ tamen simpliciter impediri possunt.

Quæstio. 6. est, *an ea dispensatio in pluralitate Uxorum cum Patriarchis, & aliis in lege veteri, etiam olim extensa fuerit ad gentiles?* ita existimabant nonnulli; nec desunt aliqui Viri graves, qui apud Sanchez. *cit. n. 13.* affirmant, horum sententiam probabilem existimantes; contrarium tamen probabilius est, quod in populo gentili dispensationis ratio deficiat, quæ fuit *multiplicatio populi fidelis, & electi*. Cæterum hodie in lege Evangelica jus illud dispensatione DEI constitutum polygamis, à Christo sublatum est, ut const. ex dict.

ARTICULUS III.

Sponsalia de presenti unius cum pluribus successivè.

Ex fide certum est, *superstitem ex 742.* Conjugibus, soluto (alterius obitu) matrimonio, liberum esse, ac licitè transire posse ad secunda, & ulteriora vota, seu nuptias. Nam etsi, ut ait Apostolus *ad Rom. c. 7. quæ sub viro est mulier, alligata sit legi;* tamen, *si mortuus fuerit vir ejus, soluta est à lege viri, ut non sit adultera, si fuerit cum alio viro.* & *1. ad Corinth. 7. si dormierit vir ejus, liberata est, cui vult, nubat.* Ex quo apertè sequitur, secundas, & ultiores nuptias non tantum esse licitas Christianis, sed etiam verum Sacramentum, novæ legis; suppositâ intentione ad hoc requisitâ; cùm non minus contineant legitimum contractum civilem, à Christo elevatum ad rationem Sacramenti, si fiant animo faciendi, quod Christus instituit; & quamvis complura in contrarium testimonia soleant afferri, quibus secundæ nuptiæ negantur, esse *bonæ*, & appellantur fornicatio, poenitiæ subjiciuntur, benedici prohibentur, carere perfectâ Sacramentali significatione dicuntur, & in transeuntes ad secunda vota non tantum irregularitas, sed etiam poenæ decernuntur; tamen ex his omnibus ostendi nequit, secundas nuptias, per se loquendo, & secundum se, malas, ac illicitas esse. Nam quando reprobantur secundæ nuptiæ, contingit quodam accidenti, nimis nimirum interdum intemperantiæ in quaerenda voluptate carnis. Sic in *c. Hæc ratione. 31. q. 1.* (præterquam quod dictum Capitulum non habeat vim Canonis, utpote conti-

nens præcisè dictum, non Papale, sed Authoris operis imperfecti, ut const. *ex gloss. ibid.* secundæ nuptiæ dicuntur *fornicatio*; non quâ hæc supponit pro illicita copula; sed, quâ pro *carnis divisione* in plures successivè, ut not. gloss. in casu.

743. Idem est de testimonio, S. Hieronymi relato in c. *Quomodo. 31. q. 1.* ubi condemnare videtur secundas viduarum nuptias. Nam quæ ibi adducit, loquitur ad exhortationem Vidualis continentiæ; non in condemnationem secundarum nuptiarum; cum ipse, ut refertur in c. *Aperiant*, immediatè sequenti protestetur, *ibi: non damno digamos, imò nec trigamos, & si dici potest, octogamos.* Quod autem pœnitentia olim transeuntibus ad secunda vota imponebatur, non arguit culpam, nisi in accidenti, nimiam nimirum incontinentiæ. Nec ex eo, quòd secundis nuptiis in c. *1. & c. Vir, de secundis nuptiis*, benedictio negetur, culpæ Reum facit transitus ad secunda vota; cum id solum contingat ex eo, quòd propter divisionem carnis in plures tale secundum matrimonium non significet perfectam conjunctionem Christi cum Ecclesia, quæ est unius ad unam; ob quod etiam in bigamos irregularitas decernitur, quæ tamen non habet rationem pœnæ; c. *debitum, de Bigamis*; sed solum inhabilitatis ad sacros ordines. Neque per hoc secundæ Christianorum nuptiæ à Sacramenti ratione deficiunt. Nam ut matrimonium sit Sacramentum, satis est, quòd significet perpetuam conjunctionem Christi cum Ecclesia, quòd autem sit *unius Sponsi cum Sponsa unica*, de essentia illius Sacramenti non est, ut liquet ex dict. Pœnæ porro jure civili secundis nuptiis decreta; nullæ sunt, & abrogatæ; utpote contrariæ bonis moribus, & debitæ matrimonii libertati, ut dicemus infra; his præmissis.

§. I.

De Libello Repudii.

744. Inter multiplices antiquorum modos, quibus olim conjuges à se invicem discedebant, præter *divortium*, quod est Viri ab Uxore, vel Uxoris à Viro, legitima separatio, ut not. Sylvester. *V. divortium*;

& Frivolum (quo intelligitur ille unius conjugis ab altero recessus, qui nascitur ex quodam quandoque disgustu, vel ira subita, conjugali amore frigescente, ut tamen miscescente rursum animo, alter ad alterum revertatur, ut exponit Pereyra in *Elucidario lib. 3. num. 1713.*) numeratur etiam *Repudium*, hoc est, dimissio Uxoris, etiam quoad conjugale vinculum, aliâ superinductâ. Et quia, cum Vir Uxorem taliter dimittebat, in scriptura id faciebat, hæc, vel simili formâ: *conditione tuâ non utor, vel res tuas tibi habeto; aut res tuas tibi agito*, ea scriptura, *libellus* (nempe pusillus liber) *repudii* dicebatur, teste Pereyra cit.

Quæstio autem est. 1. an Libellus repudii olim in lege veteri fuerit licitus? 2. an etiam nunc in lege Evangelica? 3. an hodie saltem liceat ex alterius conjugis adulterio? Ante resolutionem not. 1. matrimonium etiam ratum tantum, exprimæva institutione sua, esse insolubile (seclusâ dispensatione divinâ) mutuo conjugum consensu; juxta dict. supr. Not. 2. Libellum repudii olim in lege veteri fuisse in usu, *DEI permissione*, ob cordis duritiam illius populi, prout const. ex c. *Gaudemus 8. de divort.* & alibi etiam apud Basil. Pontium l. 7. c. 50. n. 2.

Not. 3. ex his verbis Christi Matth. 19. *Quicumq; dimiserit Uxorem suam, nisi ob fornicationem; & aliam duxerit, machatur*, non inferri legitimè: *non machari eum, qui duxerit aliam Uxorem priori dimissa propter fornicationem*, seu adulterium ab eo commissum, aut, *qui duxerit taliter dimissam superflite priori Viro*. Quia ibi Christus non loquitur de dimissione Uxoris quoad vinculum, sed tantum quoad thorum.

Hujus ratio est primò; quia, si suppositâ Uxoris fornicatione ea validè dimitti posset; etiam quoad vinculum, dimissa non teneretur divinâ lege, vel innupta remanere, vel Viro reconciliari, quod est contra Apostolum. 1. Corinth. 7. ubi declarat mentem Christi (de qua Matth. 19.) dicens: *iisdem autem, qui matrimonio juncti sunt, præcipio, non Ego, sed Dominus: Uxorem à Viro non discedere* (nimirum, ubi non est causa fornicationis, seu justa causa, ut ait S. Aug. lib. 1. de adulter. Conjug. à c. 1. & seq.) *Quod si discesserit*, (nimirum ex justa

ex juſta cauſa fornicationis permiſſa à Chriſto) manere inuuptam, aut Viro ſuo reconciliari; quod non ſtare, ſi propterea conjugale vinculum ſolveretur.

Deinde certum eſt, libellum repudii omnino ſublatus eſſe per Chriſtum in lege Evangelica, ut dicemus infra; hoc autem non ſtare, ſi cauſa fornicationis etiam nunc quoad conjugale vinculum, ſolveretur matrimonium. Nam olim non tantum ob fornicationem, ſed etiam ob cordis duriciam Judæis permiſſus fuerat libellus repudii; ergo ſi cauſa fornicationis adhuc liceret conjugale vinculum ſolvere, aliqua ſui parte, adhuc ſtare libellus repudii. Nam dare libellum repudii, nihil aliud erat in veteri lege, quam dimiſſa priori Uxore, liberum eſſe Viro, aliam ducere; his præmiſſis:

746. Ad 1. q. in n. 745. Reſp. in lege Veteri fuiſſe licitum libellum repudii, ſic Azor p. 1. lib. 6. c. 1. q. 8. & alii. Nam ſi fuiſſet tantum permiſſus ad evitandum, majus malum; & non licitus, ſeu citra peccatum, vix credi poteſt, quod non aliquando ſaltem vel à ſacris literis, vel à Prophetis fuiſſet correptus tum in caſu, quo Uxores dimittebantur; tum etiam, quo dimiſſæ ad alia vota tranſibant; cujus tamen correptionis nullum argumentum habemus.

Ad 2. & 3. q. ibid. Reſp. omnino ſublatus eſſe per Chriſtum in lege Evangelica libellum repudii, etiam cauſa fornicationis. Ratio eſt ex num. 745. nec obſtat Durandus in 4. diſt. 35. q. 2. ad 2. volens textum ex D. Matth. 19. non velle aliud, quam quod ducens dimiſſam ex alia, quam cauſa fornicationis, mæchatur; non autem, ſi ducat dimiſſam fornicationis cauſa. Nam hæc explicatio falſa eſt, tum teſte D. Aug. cit. n. priori, tum Trident. ſeſſ. 24. de Reform. matr. Can. 10. tum maximè D. Paulo in n. 745.

Et licet verum ſit, quod Phariſæi, dum Chriſtum interrogabant, an liceat homini dimittere Uxorem, quaſtionem fecerint de dimiſſione quoad vinculum, quam repudium vocabant; Chriſtus tamen reſpondens, eam licere cauſa fornicationis, reſpondit de dimiſſione incluſa in repudio, quæ eſt quoad thorum; non de incluſente, quæ eſt quoad vinculum, ut colligitur ex D. Paulo cit. Trident. cit. &

conſtanti Eccleſiæ uſu. Ex hoc ſequitur, quod Chriſtus non exceperit cauſam fornicationis, quaſi eâ ſtante, liberum vellet repudium, ſed eo penitus negato conceſſerit ſolum thori divortium.

Dices: in c. Concubiſti. 32. q. 7. dicitur, quod, qui concubuit cum Sorore Uxor ſuæ, neutram habeat; & ſi Uxor non fuit ſcleris conſcia, nec ſe continere velit, nubere poſſit in Domino, cui vult. Reſp. talem omnino poſſe nubere, cui vult, ſed poſt Viri mortem; aliàs enim, ut ait Apoſtolus cit. inuupta manere debet, donec dormierit Vir ejus.

Sic, quando in c. ſi quæ Mulier 31. q. 1. dicitur, Virum, ſi probare poſſit, Uxorem conſilii in mortem Viri ſui ream, poſſe hanc dimittere, & aliam ducere; & c. Uxor. 32. q. 7. quod in diſto Apoſtoli 1. Corinth. 7. (ut Uxor à Viro non diſcedat, niſi cauſa fornicationis, & ſi diſceſſerit, aut inuupta maneat, aut reconcilietur) non idem ſubdatur de Viro, quod de Uxore præmiſit, cauſam dando: quia Viro liceat ducere aliam. Reſp. illud c. ſi quæ Mulier deſumptum eſſe ex Concilio apud Vermerias apocrypho, & ſpurio, ut oſtendit Maldonatus in c. 19. Matth. & c. Uxor (pro quo citatur D. Ambroſius) eſſe huic Sancto impoſitum ab Hæreticis; ſic Gartianus in c. Quod propoſuiſti. 32. q. 7. & Abulens. in c. 19. Matth. q. 76. ad 1. & alii. Et licet divortium in lege gratiæ ſucceſſerit libello repudii in lege veteri, non ſucceſſit ei tamen, niſi quoad jus cauſa fornicationis dimittendi Uxorem à thoro; non autem quoad omnia, maximè quoad vinculum; eum matrimonium in lege gratiæ ſit Sacramentum, & ſi conſummatum ſit, quoad vinculum (ex ſignificatione Sacramentali) omnino diſſolubile.

Cæterum eſto præcitati textus, S. Ambroſium, & alios Patres, tanquam veros Authores ſuos recognoſcerent, adhuc non prodeſſent. Nam quando concedunt Viro, cauſa fornicationis dimiſſa Uxore aliam ducere, ac idem negant Uxori cauſa fornicationis dimiſſo Viro, loquuntur de legibus ſeculi ſuo tempore uſitatiffimis, quæ aliter de feminis, aliter de Viris disponebant, ut fuſè oſtendit Baſil. Pontius lib. 7. de Matr. c. 52. à n. 2. ex Ferdinando de Mendoza lib. 2. de Confirm. Concil. Illiberit. c. 30. ſed, ut rectè monet cit. D. Ambroſius lib. de

lib. de Abraham c. 4. nemo sibi blandiatur de legibus hominum; cum apertè aliud sit de lege Christi.

§. 2.

De Sponsa duorum inter infideles.

749. Pluralitatem Uxorum, etiam infidelibus, post legem Christi Evangelicam esse illicitam, constat ex dictis; de his tamen quæri potest. 1. an matrimonium infidelium durante infidelitate contractum, licet consummatum non sit, dissolvi possit? Resp. 1. non posse solvi ullâ potestate humanâ ex n. 738. & ratio est. 1. non potestate Principis Ecclesiastici, quia huic infideles non subfunt; deinde non Principis Laici; quia circa matrimonii dissolutionem nullam à DEO acceperunt potestatem; & in eo, quod est divinæ institutionis, nihil possunt.

750. Quær. 2. an eorum matrimonium consummatum dissolvi possit auctoritate Pontificis iustâ causâ interveniente, postquam uterque ad fidem conversus est? Resp. negativè cum Azor p. 2. *Instit. moral. lib. 5. c. 2.* Nam matrimonia fidelium, saltem consummata, solvi non possunt, nisi in casibus iure expressis; sic Panorm. in c. Ex parte de Convers. Conjugat. §. Nos autem. & pat. ex textu, ubi habetur, quòd, etsi possit non inconsultè videri, quòd matrimonium semel ritè contractum conjugè utroque vivente in nullo possit casu dissolvi, nisi fortè secus fieret ex revelatione divina; solum tamen excipitur professio religiosa: ergo in reliquis, nisi in casu professionis, aut ejus, quod divinâ revelatione habetur, verum manet, quod in nullo possit casu dissolvi; sed matrimonium infidelium consummatum, suscepto baptismo evadit consummatum matrimonium fidelium; ergo. Si dicas: nullus datur casus in iure expressus, in quo possit solvi matrimonium fidelium consummatum. Resp. duplex esse consummatum matrimonium fidelium; primò, quod contractum & consummatum est tempore fidelitatis. 2. quod contractum & consummatum est in infidelitate, conjugibus tamen postea conversis ad veram fidem; & de hoc secundo procedit propositio, quâ dico, matrimonia fidelium, saltem consummata, solvi non posse nisi in casibus iure expressis, ut patet ex ipsi terminis quæstionis propo-

sita. Cum enim matrimonia fidelium (accepta in secundo sensu) quantumvis in infidelitate consummata sint, dissolvi posse à Pontifice, doceat Navarrus, Sanchez, & alii apud Castropalaum D. 2. de sponsal. p. 2. §. 3. num. 2. (licet etiam in hoc puncto teneam contrarium) meritò loqui debui cum exceptione casuum iure expressorum; pro quo illi Doctores affirmant, à Pontifice illa dissolvi posse. Hinc illud, quod opponitur: nullus datur casus in iure, in quo possit solvi matrimonium fidelium, consummatum in infidelitate, negant Navarr. Sanchez, & alii, volentes matrimonia in infidelitate consummata, post conversionem solvi posse à Pontifice ex iusta causa, qualis esset professio religiosa unius è conversis; licet concedant, nullum dari casum in iure, quo solvi possit matrimonium fidelium in fidelitate consummatum. V. Castropal. cit.

Nec obstat Navarr. lib. 3. *Constit. de Convers. infidel.* & Sanchez. lib. 2. h. c. D. 17. num. 2. apud Castropal. de sponsal. D. 2. p. 2. §. 3. n. 2. contrarium sentientes. 1. quia matrimonia infidelium, etiam consummata, non sunt Sacramentum; ergo non habent omnimodam exinde insolubilitatem, nec eam, quam habet matrimonium fidelium; c. fin. 38. q. 1. deinde insolubilitatem rato fidelium matrimonio in c. Quanto, de divort. Pontifex tribuit, quia est Sacramentum; si ergo hoc nihilominus à Pontifice solvi potest, juxta valdè probabilem sent. multorum; poterit ergo & illud. Verùm Resp. esto matrimonium infidelium consummatum, etiam suscepto baptismo ab utroque, non evadat Sacramentum ex dict. à num. 350. (licet alii hoc negent ibid.) consequenter titulo Sacramenti non habeat insolubilitatem, adhuc tamen solvi non posse à Pontifice, nisi in casibus à Christo concessis, ut dictum est, habet tamen ex institutione divinâ.

Quær. 3. an conjunx infidelis ad 751. fidem conversus, non obstante matrimonio in infidelitate contracto, & consummato, validè, ac licitè transire possit ad aliud matrimonium? ante responsonem nota, quòd unus conjugum infidelium, ab altero ad fidem converso, dupliciter discedere possit. 1. physicè, si nullo modo velit illi cohabitare; 2. moraliter, si quidem

eum eo velit habitare, sed non pacifice, nimirum sine injuria creatoris, aut periculo perversionis in altero, his præmissis:

Resp. quando infidelis ob nullam aliam causam habitare renuit cum converso, quam quia conversus, & fidem Christi amplexus est, conversum valide, ac licite, illo relicto, posse transire ad aliud matrimonium; Const. ex c. simili modo 28. q. 1. ibi: *simili modo si quis ex conjugatis* (intellige infidelibus) *baptizatus est, & alter gentilis, eum sequi non vult, sicut dixit apostolus: infidelis, si discedit, discedat.* Et ex Rubrica immediatè sequentis c. ibi: *sine culpa relinquitur, Uxor, quæ cum fidele habitare noluerit.* Deinde ex c. Gaudemus 8. de Dvoort. ibi: *qui autem secundum ritum suum legitimam repudiaverit Uxorem (cum tale repudium Veritas in Evangelio reproberit) nunquam eâ vivente licitè poterit aliam, etiam ad fidem conversus, habere, nisi post conversionem ipsius illa renuat cohabitare cum ipso.*

753. Ex hoc sequitur. 1. idem dicendum, si velit quidem cum eo habitare *physicè*, sed non *moraliter*, nimirum sine injuria creatoris (quod fieret, si nomen Christi despiceret, ejus cultum impediret, aut conversionem Domesticorum &c.) Const. ex c. Gaudemus, ibi: *aut etiam consentiat, non tamen absq. contumelia creatoris, &c.* Quanto. 7. cod. ibi: *si enim alter infidelium conjugum ad fidem Catholicam convertatur, altero vel nullo modo, vel non sine blasphemia Divini nominis ei cohabitare volente, qui relinquitur, ad secunda, si voluerit, vota transibit.*

754. Sequitur. 2. idem dicendum esse, si Conjunx infidelis incitaret fidelem ad peccatum grave; sic enim saltem indirectè injuriam irrogaret creatori; colligitur ex c. Idololatria. 28. q. 1. ibi: (ut habet Rubrica) licitè dimittitur Uxor (nimirum infidelis) quæ virum suum (intellige fidelem) *quærit ad malum; & const. ex cit. c. Quanto.* ibi: *vel, ut eum pertrahat ad peccatum mortale, ei cohabitare volente; & cit. c. Gaudemus, ibi: vel, ut eum pertrahat ad mortale peccatum.* Ratio horum omnium est ex c. 1. ad Corinth. 7. ubi Apostolus promulgat dispensationem Christi, factam in datis casibus ibi: *si infidelis discedit, discedat.* Neque enim servituti (sic

Tom. IV.

appellat matrimonii vinculum) *subjectus est, soror, vel frater conversus, quin possit ad alia vota transire.*

Ex hoc autem oritur quæstio, an matrimonium infidelium dissolvatur ipso facto per hoc, quod unus eorum sit conversus ad fidem. Resp. à quibusdam apud Castropal. D. 3. de sponsal. p. 2. §. 3. num. 4. affirmari, in prædictis casibus ipso facto, quod infidelis à converso discedat, solvi matrimonium; quia Paulus expressè dicit: *fidelem liberum esse à vinculo conjugii, si alter discedat.* Verùm alii probabilius docent, non solvi prius, quam fidelis aliud matrimonium contrahat. Collig. ex c. Gaudemus, de divortiiis. ubi dicitur, quod conversus ad fidem compellendus sit, recipere Uxorem priorem, postea conversam, *si matrimonium aliud nondum est contractum.* Paulus autem dicit, fidelem solutum à vinculo conjugii *prohibente aliud conjugium;* non autem à vinculo obligante fidelem, si, antequam aliud matrimonium ineat, etiam alter convertatur.

Dices. 1. sine claro periculo injuria creatoris fidelis conjugii infideli cohabitare non potest. 2. in CC. Toleran. 4. Can. 6. prohibetur, ne Uxor Judæa ad fidem conversa cum vero Judæo in infidelitate permanente habitet. ad. 1. Resp. sæpe posse cohabitare non modò sine omni periculo peccati, sed etiam cum spe conversionis, ut ostendunt plura exempla. ad 2. Resp. CC. illud non extendi ad omnes; cum fuerit tantum provinciale; nec loqui de omnibus conversis, sed conversis ex Judaismo, & quidem de Uxore periclitante ob subjectionem Viri. Et si illa discedat, ducta non infidelitate Viri, sed vi hujus præcepti, non verificaretur, quod infidelis discedat.

Ex hoc Coll. 1. fidelem ab infidelitate conversum tamdiu ligari vinculo matrimonii prius contracti cum infideli, quam diu iste à converso non recedit, vel *physicè*, vel *moraliter*. Coll. 2. infideli converso, à quo infidelis non discedit, non licere assumere sacros ordines sine infidelis conjugis consensu; quia non licet illi assumere statum impossibilem cum matrimonio; Sanchez. lib. 7. D. 76. à n. 1. Et quia susceptio ordinis sacri non solvit matrimonium fidelium, etiam ratum tantum; multò minus solvet matrimonium

Bb

nium

nium consummatum fidelis cum infideli; Sanchez. *cit. circa fin. num. 7.* Coll. 3. probabilius etiam esse, hoc matrimonium nec religiosâ professi ne solvi; quia hæc potestas solvendi matrimonium consummatum, nullibi attributa est Professioni Religiosâ; sic Castropal. *cit. num. 12.* Hurrad. *D. 8. Difficult. 14. num. 52.* licet contrarium teneat Sanchez. *D. 76. n. 12.* Nec obstat, quòd illud solvatur, quando unus infidelium ad fidem veram conversus, altero in infidelitate permanente, ac converso sine creatoris injuria cohabitare nolente, inquit aliud matrimonium. Nam hoc contingit DEI dispensatione, per Apostolum intimatâ, in favorem veræ Religionis, ne fidelis cogatur vitam cœlibem ducere, vel cum infideli obstinate permanente in perfidia, cum perversionis periculo, permanere; quæ ratio non militat sponte assumptâ vitâ cœlibe.

758. Quæres 4. an infideles, qui durante infidelitate contraxerunt matrimonium in gradibus prohibitis jure solum Ecclesiastico, debeant post conversionem suam ab invicem eo titulo separari? Resp. quòd non, ex *c. Gaudemus*, ibi: quia in præmissis gradibus licitè contractum est à Paganis, qui constitutionibus Canonicis non arctantur; & ideo dicit Apostolus 1. Corinth. 7. *si quis frater infidelem habeat Uxorem; & hæc consentis habitare cum eo, non dimittat illam.*

759. Quæres 5. an Vir infidelis, qui durante infidelitate plures Uxores simul habuit, suscepto baptisimo possit omnes simul retinere? Resp. negativè, ex *cit.*

c. Gaudemus, ibi: *nunquam licuit insimul plures Uxores habere, nisi cui fuit divina revelatione concessum.* Ex hoc sequitur quòd talis Vir infidelis, post suam conversionem debeat retinere primam Uxorem legitimam, si hæc (etiam non conversa) cum eo pacificè velit cohabitare sine contumelia Creatoris. Ratio est ex *cit. c. Gaudemus*; ubi Coniugi ad fidem converso non conceditur legitimam Uxorem, etiam non conversam dimittere, nisi nolit ei pacificè (juxta *num. 752.*) cohabitare. Sequitur. 2. si prima legitima Uxor nolit ad fidem converti, nec Viro converso pacificè cohabitare juxta *num. 752.* posse illum eâ dimissâ ducere aliam, vel ex his unam, quas prius habuit; sed non legitimè: vel novam extra illas. Ratio hujus est ex præced.

Sequitur. 3. Si Uxor infidelis, sed legitima, noluit Viro converso pacificè in principio conversionis cohabitare; postea tamen (antequam conversus ducat aliam) mutatâ mente convertatur; aut adhuc quidem infidelis, sed illi pacificè cohabitare velit, conversum non posse ducere aliam. Const. ex *c. Gaudemus*, ibi: *quòd si conversum ad fidem & illa conversa sequatur, antequam propter causas prædictas, legitimam ille ducat Uxorem; eam recipere compellatur, ubi not. propter causas prædictas.* Nam inter eas, ob quas potest aliam ducere, est, *si mulier infidelis nolit ei pacificè convivere; ergo ubi vult, non potest aliam ducere.*

☞(○)☞

QUÆ